196

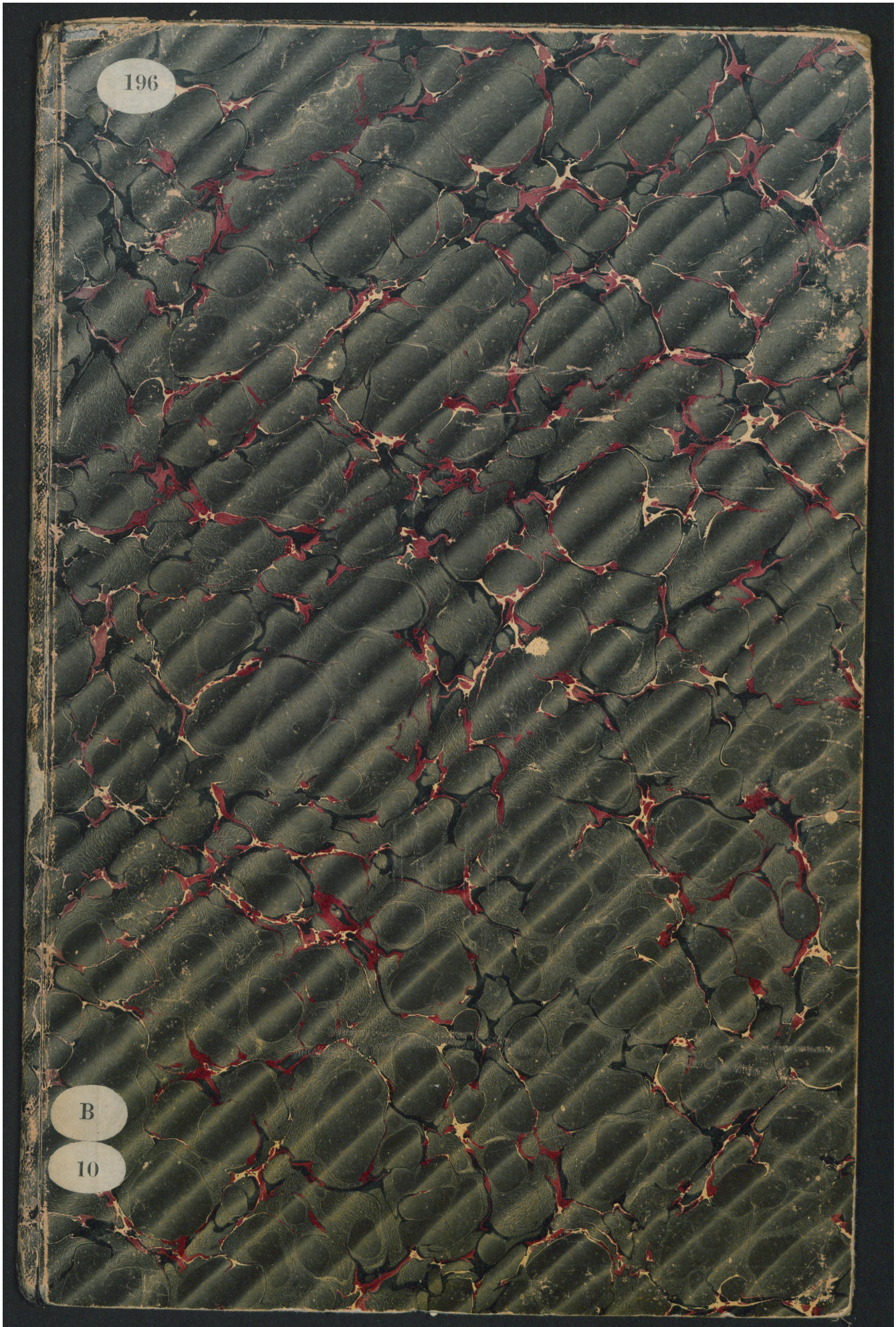

B
10

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
196 B 10

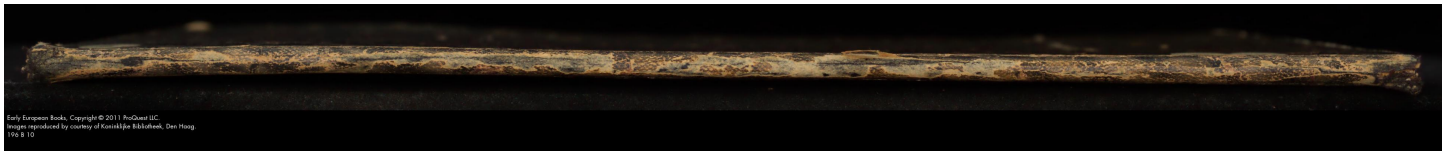

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
196 B 10

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
196 B 10

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
196 B 10

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
196 B 10

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
196 B 10

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
196 B 10

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
196 B 10

KW 196 B10

Duytsche Exemplaren
DIENDE
Alderhande Gheschriften,
Seer nut ende bequaem
voor de duytsche Schoolmeesters
ende alle beminders der Pennen.
Int licht gebracht
DOOR
INVINDENDE
Francoysch Schoolm.
Binnen de Konstrijcke ende
wijt-vermaerde Stadt
HAERLEM
Anno 1620.

D.V. Horenbeeck
L. Serweitius } Excudeb.

Gerardus Gauw.
Haerlemensis Sculpt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
196 B 10

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
196 B 10

Eersame Voorsichtigh, Wel-ervarene
ende Const-lievende Mr. David van
Voorenbeeck, en Mr. Laurens Scrivelius
beyde Fransoysche Schoolmeesters
binnen de Stadt van Haerlem.

Myn goede Vrienden, Dit sal bel
moghelyck vinden te seyn, dat ick bel somwe
te wedersegghen die Merck van Duytsche Exempla-
ren, gheeft die professie doet vande Fransoysche Spraken:
Maer alsoo ghy-lieden dagelycks alle particulieren syt bedie-
nende, soo hebben wy onder dese voorsegt bel
t'samen op te vraghen, ende onderlinge protestatie te
recommanderen: Verhopende met Godts hulpe
sy sortelyck wat, noch dan ander veel daer by te voeghen,
tot behoeff ende voorderinge der transsche Schoolen,
alsoo dit veel maer alleenlyck gemaeckt is tot min
eygen profyt als Duytsche. Ick hebbe hebbe
dese stelt op ordre van onse H. C. Ende alsoo ghe-
voeght sal Materien van dese andere, konnen ghe-
schreven worden, oock diverse scholieren stuck
ende samen te ghelesen, of te oock tot dese eynde bequaem
t'samen te vergaderen, alles naer goet dunckens van
hunne Mgrs. My hier toe werk goet ge-
dorst wesen, naer dien ick te lange, op dese eyde dese die
te vreden ende sonder prejuditie van sijn eere ende
reputatie in sijne Schole soude moghen gebruycken.
Nict twyt schuldich of ick sal bel ende alle andere
Konst-beminders behaghelyck bedesen te maken alsoo ick
dit werck tuschen beyden mijnen tot haeren dienst te
gemaeckt hebbe.

Dienstwillige
Vriendt ende confrere,
Velde.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
196 B 10

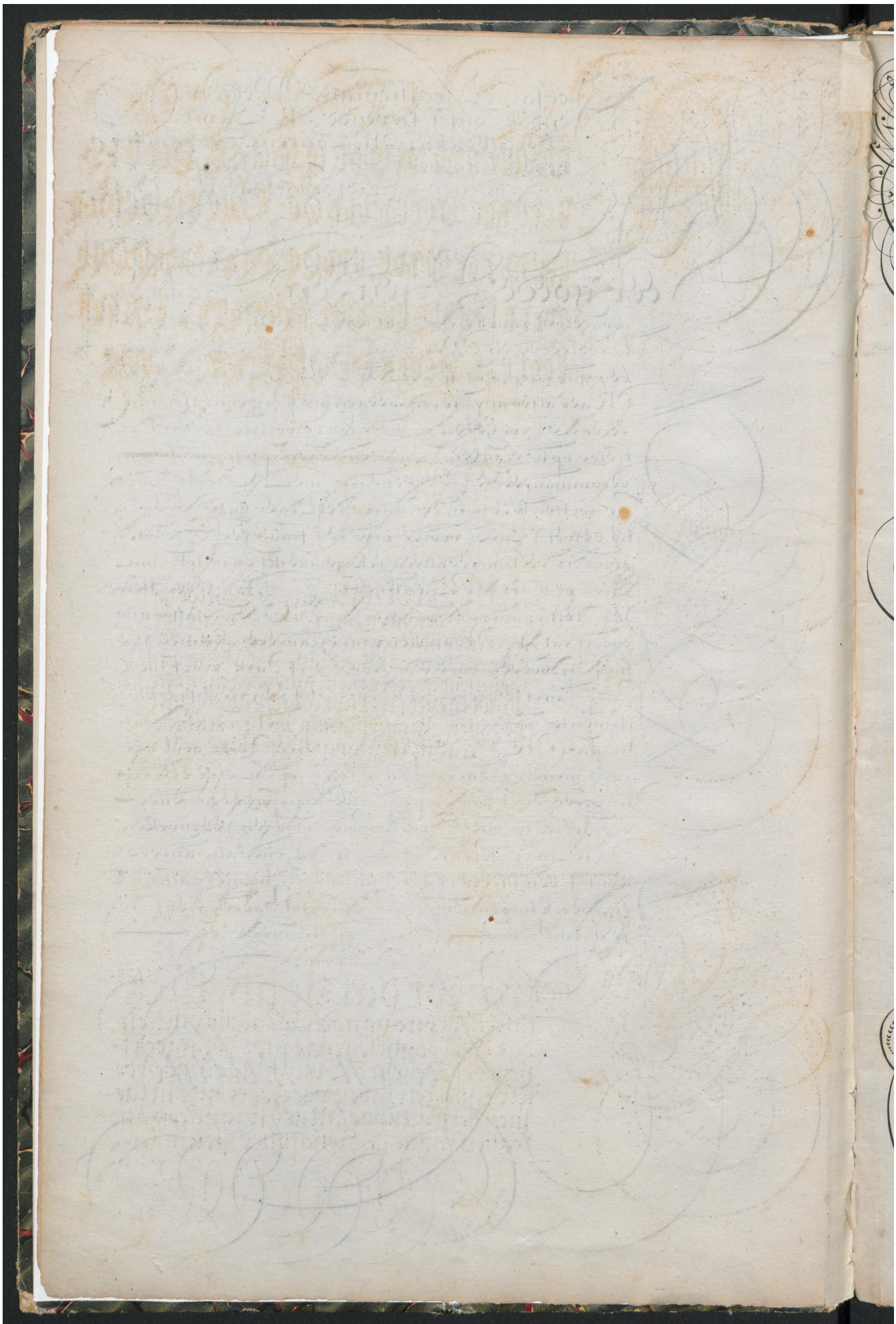

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
196 B 10

Afkeeren vant quaet, dat is
tgene daerin de Heere behagen neemt, ende den middel
om hem te versoenen, is af-
laten van boosheyt. Syr.

Warmhertigheyt ende Gheloove
suyveren de sonden: maer door de vreese des
Heeren wijckt een yeghelijck vant quaett.
Ghertte der rechtveerdighen salghehoor-
saemheyt overdencken: maer den mondt der
ongodlijcker stort uyt, quade ende boose
dinghen Proverbiorum. xv. cap. A a b c d e
f g h i j k l m n o p q r s t v w x y z.

Cicero seyt dat de ghelück-
salicheyt ons vanden Hemel komt, en
dat de selve ghelegen is inde volmaeckt-
heyt der Deught. Sommighe hebben de
selve ghestelt inden voorspoet ende in tge-
luck der Fortuyne. Maer sy is alleen ghe-
leghen inden Schatt der zielen. 2cte.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
196 B 10

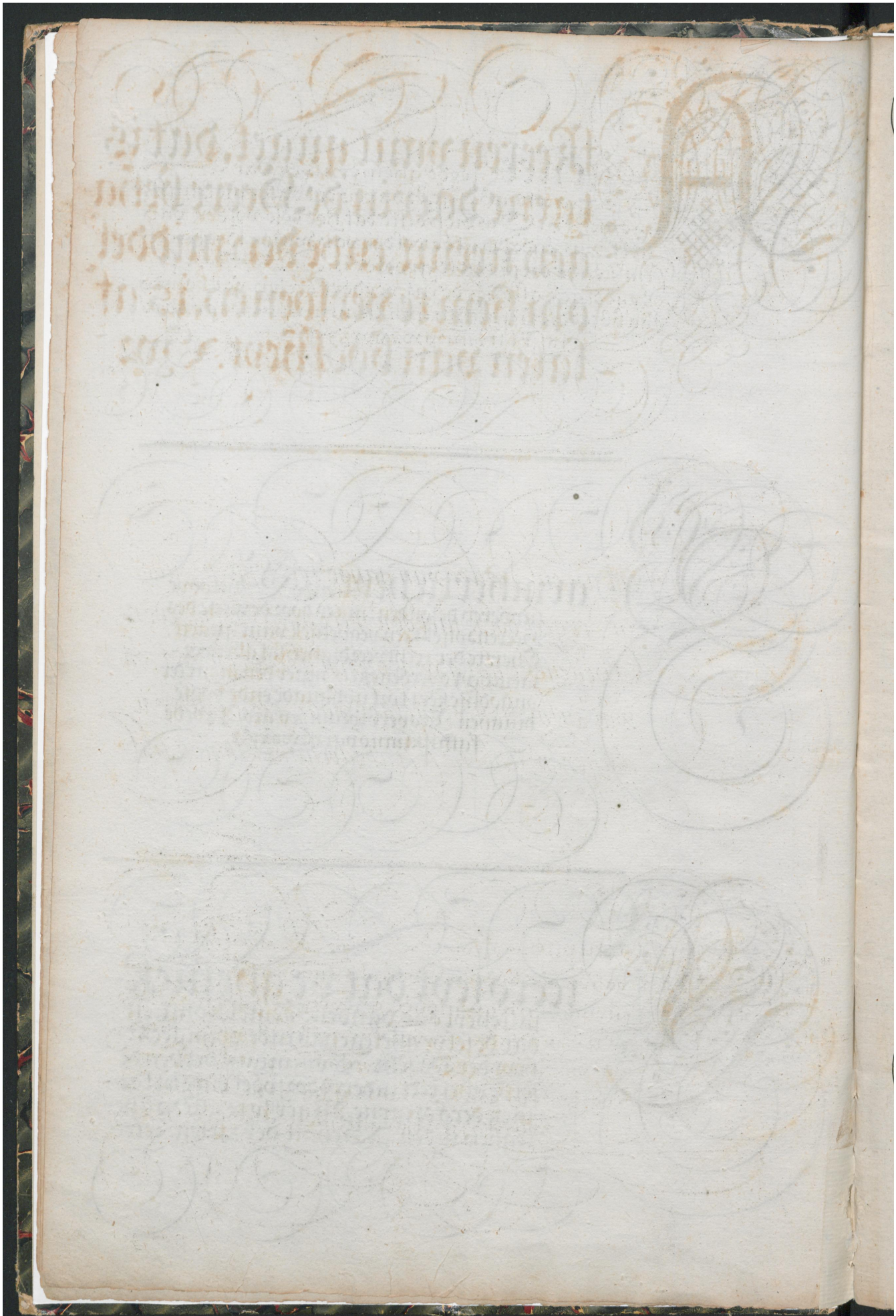

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
196 B 10

Diogenes seyde ghemeynlyck dat de Sterrigaerts ghelijck waren de watersuchtighe menschen: Ende dies wille dat hoe dese volder van gelt zijn hoe d'ander volder van water hoe harer lust ende dorst des te grooter is. Daer door sy grondelijck alle begerde int verderf en ten val komen.

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Jj Kk Ll Mm Nn Oo Pp Qq Rr Ss Tt Vv Ww Xx Yy Zz & ſ t —.

Wert uwen Vader van ganscher herten ende en vergeet oock niet den weedom uwes moeders. Gedenckt dat gy door den geboren zyt, en wat sulcx den vergelden voor tgene dat sy u gegeven hebben. Aabcdeefghiklmnopqrst.

Fortune zay ons wel in Vranckryck vry valleh, ons berooven van onser goederen Ende menigherhande spoel geven. Maer sy en kan den vrijen vroom ende hoochhertich man ondeuchden noch kleynmoedich maken, door dien hy heeft een standvastich gemoet dat onbesmet en zynder deuchden mit ontblooten en kan.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
196 B 10

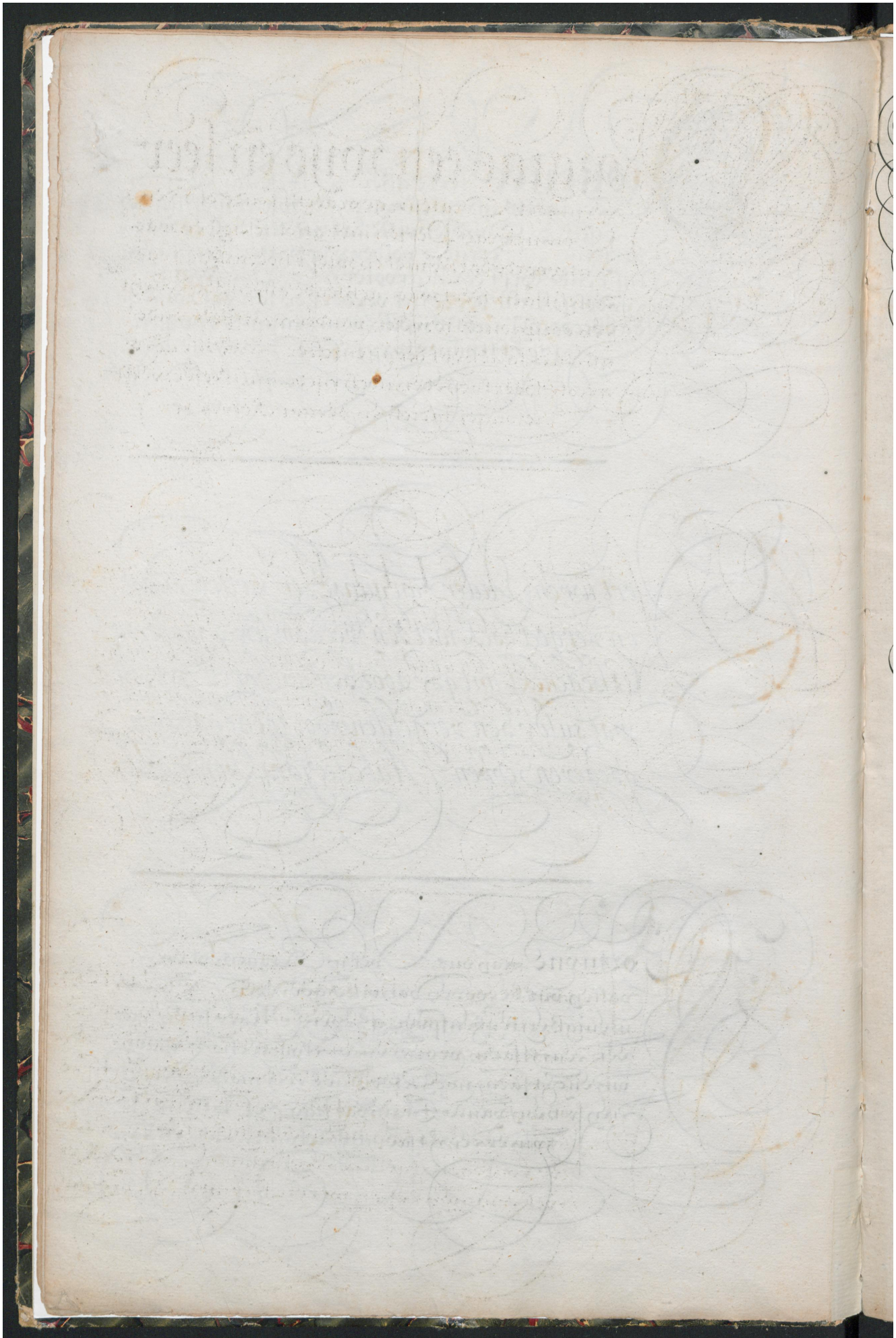

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
196 B 10

Vorgias een wijs en seer
vermaert Orateur, gevraecht synde off sy den
Coninck van Persen niet gelucksalich hy was
Antwoorde dat hy niet en wiste hoe danich syne
deucht saem hiert was: achtende alleene de deucht
den oorspronck te wesen van den voorspoet ende
gelucksalicheyt der menschen, ende niet de
groote heerlycheden noch rijcdommen deser werelt.
die ongestadich en vergancklyck zyn.

HERACLITUS willende bewijse
dat hy een merckelycke saecke syns persoons waeroich
zijnde gedaen hadde, seyde overluyt. Ick hebbe my
selven leeren kennen. Voorwaer een soodanighe be-
ginsel is alle menschen seer noodich te soecken, als zynde
een leydtsman om te comen tot de ware kennisse Godes.

Onder schat der sielen
is alleen te gelucksalicheyt der menschen gelegen,
welcke opgewas ende opgetrocken zynde inde
hope van opperste te sijn, welck ouerluttre
delyck door sonde verdoruen, ons gelijckt aen
bracht tot hare tegenwoordige salicheyt: Jacht
ter contrarie tgeluck der fortuynen, ende
rijckdommen der werelt ons int verderf brengen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
196 B 10

Tentuschen seyt Cleobulus,
welcke sprucke om haer sonderlinge schoo-
heyt. Augustinus niet genoch comen
rocmen. achtede vanden Hemel gheen komen
te syne: overmidts dat den menschen boven
alle dinghen van noode is syn onverstaut,
verdorventheyt, ende ellendicheyt te kennen.
abcdefghiklmnopqrstvuwxyz.

---

ucurgus eens gevraegt zynde waer
om hy niet en gheurde te enighe gesche-
ven wetten. Antwoorde naer de, dat
alsoo alle dingen veranderlyc zyn, dat me
hem behoorde te voegen naer de gelegent-
heyt vanden tyden.

Vit Kint, blicht het gesellschap vergenoecht
vinden ertzheyt. Overcken, op dat ghy haer te mi-
delaer ding des woort. Want ghelyck de Wys-
man seyt, met den vromen suldy vroom, ende met
den gnaden suldy gheen onbesuyden gevonden
worden. Daerom mint blicht de kinder schuldich
te gesellschap der ouden, want haer tyt is gnaden.

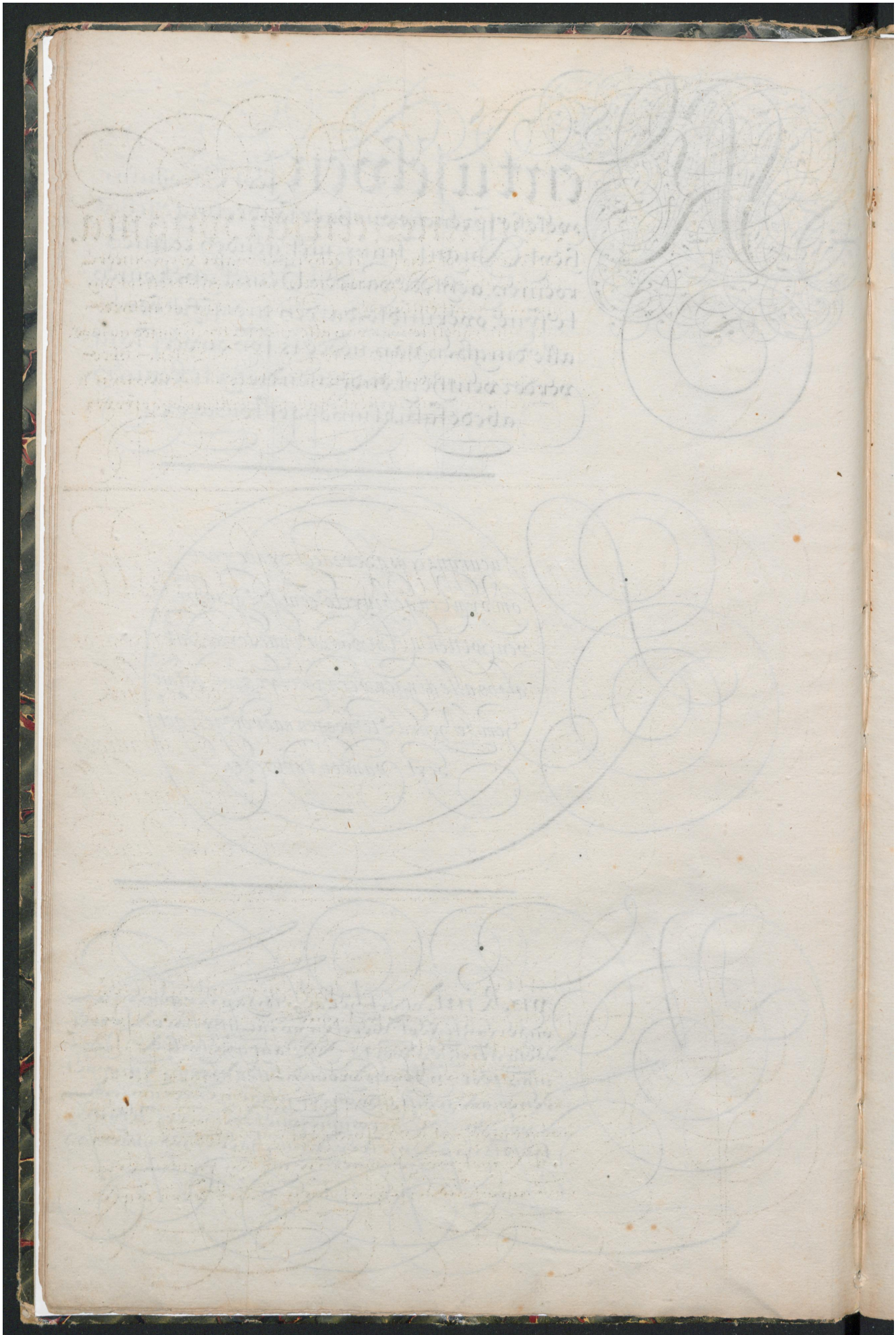

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
196 B 10

Picomanes een seer wijs man,
seyde dat God den Vissche het water verovinde
hadde, Inde de Perde de dieren sonder onderscheyt, om
hun zachtinne te houdē. Maer dat den menschē de
alder miserabelste was van alle de dieren, hem soo nauwe
bepalende met Myn Inde Dyn. Welcke twee
woorden alleene oorsaecke sijn van alle des menschen twist,
gheschicht Inde onghenichēt. Abcdefghiklmnopqrstvxyz.

Octavianus Augustus
was soo grooten beminder dat hy door
alle middelen, hem mogchte Zynde voorderlijck
ende seer gunstich was alle wijse ende verstandige
mannen. Voorwaer een seerlijck exempel voor alle
Vorsten ende Princē.

Pitagoras, predikte vanden tijden,
spoede onder ghenade fortuyne der menschen, segt
dat my syn beste mede ghemaect dat, dat de
ghene dat my hem voorsiene mede dat belooft te be-
vrijden over dat tijdens spoedt in ons sonder moeyte
overcomen, dat de ghesontheyt des lichaems dat
voedt voort spoedt, maer die my dat proutmoedige
courage sonder tijden tracht onder te draghen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
196 B 10

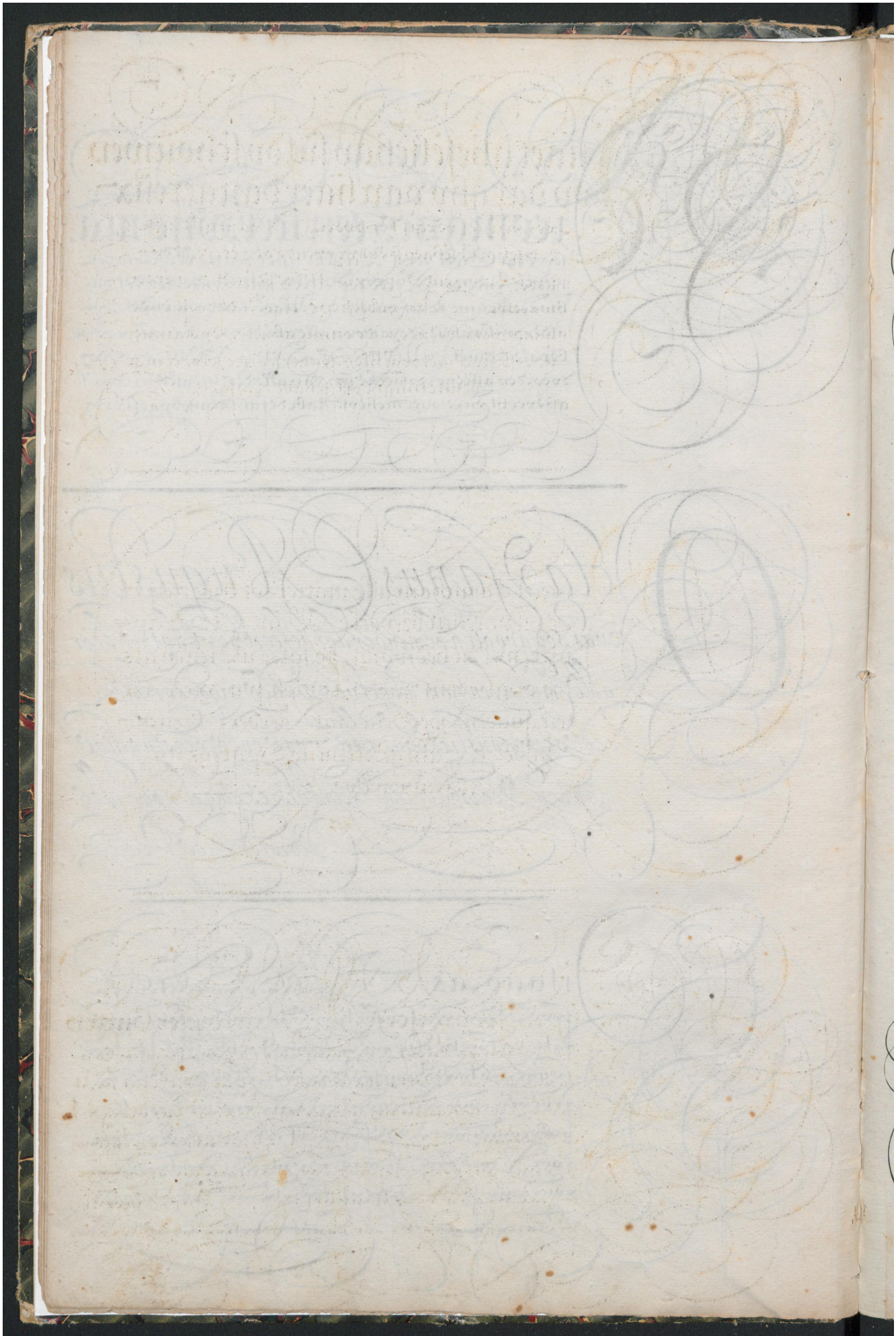

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
196 B 10

Vnaet gheselschap sÿldy schouwen
op dat ghy van haer dangereux
veruoet niet vergift en wort vant ghelijck
den schorfftschaep hem wtwendeden den ander
twelck veruoet ende sÿ verdriet. Alsÿ wel sinet en onreyn
maeckt. Dan gelijcken oock met de boose ende
quade verkeerende ende onmeygaende. Ÿ kannen
hem soo wel niet wachten. sonder vande selve eenige
besmettinghe off schade te ontfaen.

egeert u tonghe in alle matichevt, ende geest
De selve eenen breydel. Want is t Dat ÿse
niet wel en bedwingt, So salse u Dienen als
een onghetemt Deert, twelck sÿn meester
ten quaden voert, ende int verderf brengt.
Aa bb Dd ee ff gh ii ÿ kk lll mn oo Pp qr ms ſt tu
ſs ttt vu ww x y zz ÿz ÿz ſſ.

Vnſer vrdisch Brauſz dieſer Hutten
zu bro ſing vburt t vn ſung vdir dag wir mung bau
gabmung hung Hott vrbaid but. Ÿ hau Dut mitt
mung ſhung Gaun dung gubaud but vundur das ewig i A
ÿ Himmel. Vund vbur dung ſulbung
ſhung bung but Hzung dir ain ſtarkbu vvvr
bitan ung dir vom Himmel i A. Vund gabmung
vrbarmung da ſs vir damit vbur kbrygen vvvr mung

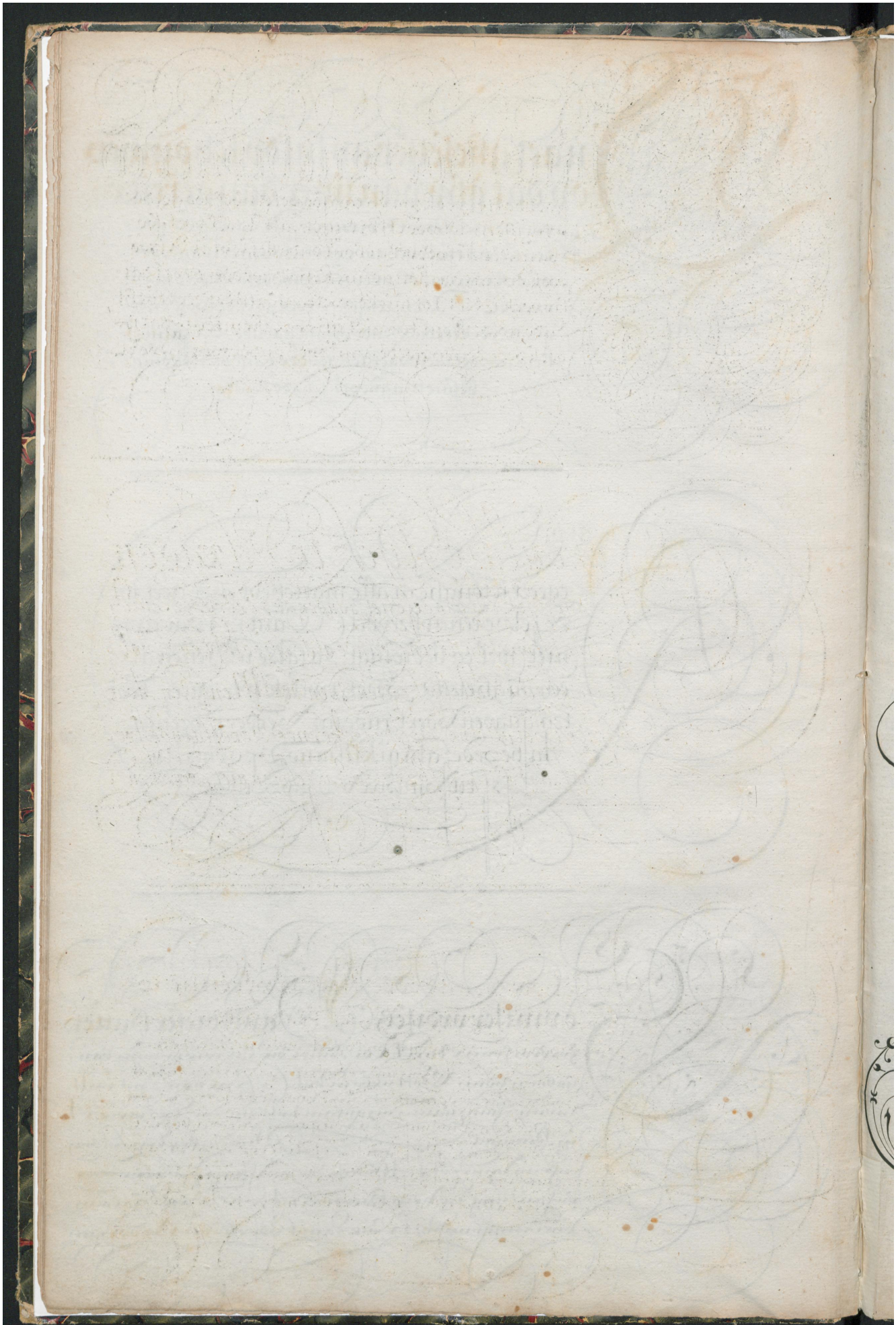

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
196 B 10

Xenocrates gevraecht synde
waerom dat hy soo zwijgh sprack. Antwoordde datter hem
noyt bequamer tijt was gheschiedt te zwijghen, als daer
hy ghesproken hadde. Willende daermede te verstaen geven
te kennen ghehouden, datter geen kenteeken van groote Wijsheyt
was te swijghen daer te spreken. Ende daerom meynde
ick ander vermaert Philosoophs, dat Macrobius vande Wijse
ende Sobere seyde, met minder zwaricheyt schaep dese Wijsheyt
toe-ghescreven, by wert door sijn zwijghen als door sijn spreken.

Bellerophon
en is nimmermeer sonder groote sonde. Daerom me engheraden
is wen mondt nu tot ongheraniert zweeren. Want gelijc
de Wijse man seyt. de ghene die alcoos zweert
sal met hooshert vervult worden, ende de
plaghe en sal van synen huyse nu
wijcken. Ecclesiastici. 23.

Simon wilden sendes tonghelinck vermaendt,
sijn werkers mede ghenoot wandt tot spreken sat
tot hooren seyn hem: Myn ouer vader
dat de natuere heeft een mensche maer twee ooren
ende een mondt op dat hy meer soude
hooren dan spreken. Abcdefghiklmnopqrstuxyz.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
196 B 10

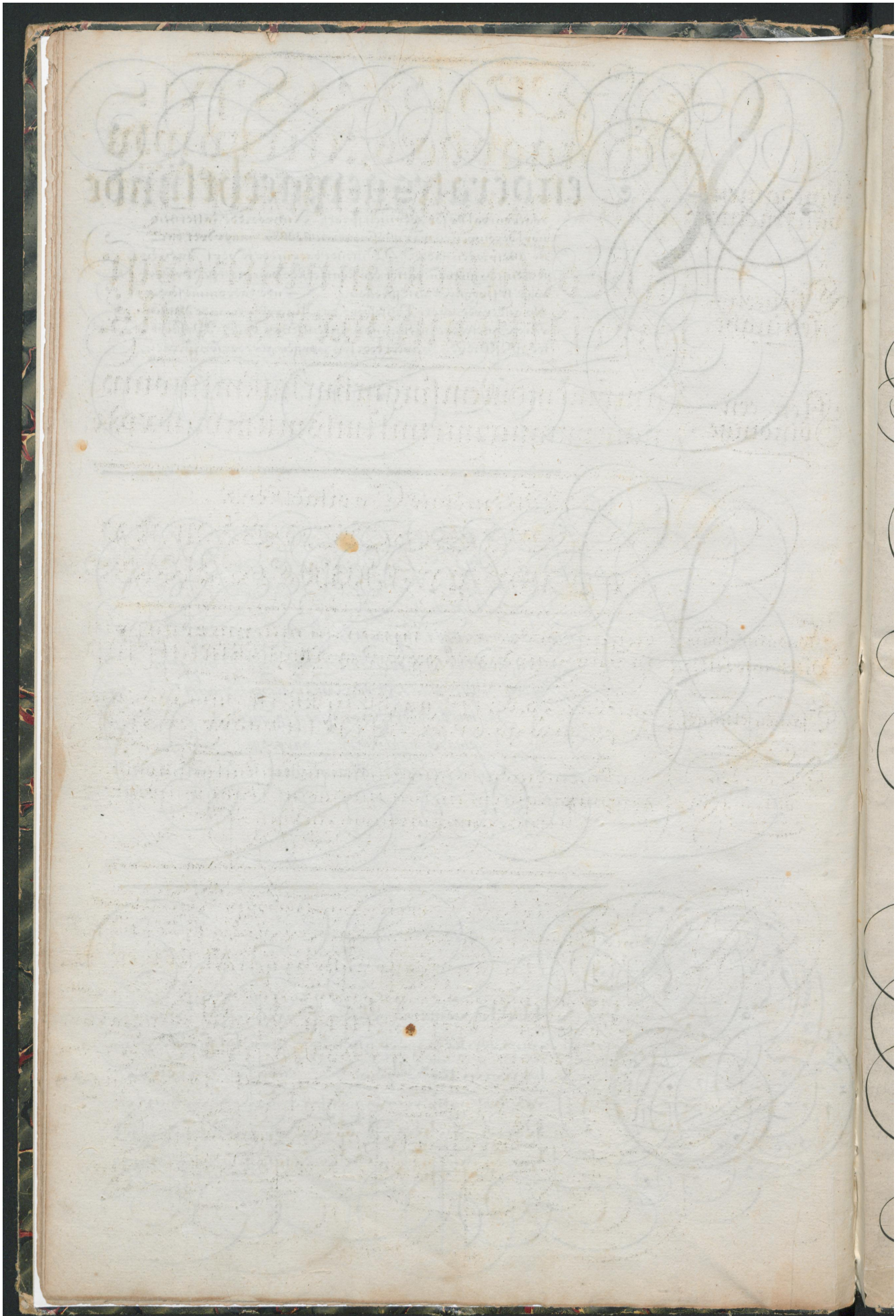

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
196 B 10

AVW-CID-/JS.

AAVWXYMN, IHKLEFPR.
BTD, CCGOQ, SZUÆÆRY.

A.B.C.D.E.F.G.H.I.K.L.M.N.O.P.P.
Q.R S.T.V.W.X.Y.Z.2.

Aainmurttt, c c e d o p g q, b h k l f ſt.
s v w x y z z 2 & e s t.
a.b.c.d.e.f.g.h.i.k.l.m.n.o.p.q.r.ſ.s.t.v.u.w.x.y.z.

Fondement vande Italiaense Hant.
cacdeegodeg, llbbhhkkll, inmrutttpp, vvwxyzsſz.

Tsamen-setinge.
Aaa.bb.cc.dd.ee.ff.gg.hh.ij.kk.ll.ll.mm.mm.nn.nnv.
oo.pp.qq.rr.ss.rr.ſſ.ſs.tt.vu.uw.xy.yz.zl.ct.

Aen-een-binding.
Aamambmcmdememfmgmhmhmjmkmkmllmlmmnvnnv.
mmnvpvmompmpmqmrmsmrrmssmſsmssmſtmtmttmvu.
vmumumvvmxmymzmstmzlz.

Fondament vande Spaense Hant.
Acacdeeggoqq.ſiijinmijnnrrrttuu,'lbhhkklppffſſt,
uuvulvxvxyijz2z2osſtt.
Aaa.bb.cc.dd.22ef.ee.ff.ggg.hſ.hhi.iiji.kk.lll.ll.
mm.nn.oo.pp.pp.qq.xr.rr.ss.ſſ.s.ttt.vu.wx.yz.
aeai au. an am ars ſar abs ms. em churz.

Vande Loopende Letteren.
Aaabbeeddoeefggehiiijkklmmllnnllmmonnppppmo.
ggqxrſsrsſsxesttsuuwxyzzlzmmeſtvuxmestubr.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
196 B 10

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
196 B 10

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
196 B 10

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
196 B 10

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
196 B 10